

## การปลูกดาวเรือง

### การปลูกดาวเรืองหรือดอกไม้สีเหลือง

สีเหลืองเป็นสีประจำวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดีและรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จึงขอเชิญชวนประชาชน “ปลูกดอกดาวเรืองและดอกไม้สีเหลือง” ให้ออกดอกและบานสะพรั่งตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป โดยใช้ประดับสถานที่ราชการ สถานที่สำคัญของจังหวัด บริษัท ห้างร้าน และบ้านเรือนของประชาชนในช่วงวันพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (ระหว่าง ๒๕ - ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๐)

### ลักษณะทั่วไป

ดาวเรือง เป็นไม้ดอกที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจมากชนิดหนึ่ง ที่คนไทยนิยมปลูกกันมาก เนื่องจากเมล็ดดกขนาดใหญ่ ปลูกง่ายออกเร็ว ต้นโตเร็ว ให้ดอกดก มีหลายชนิดหลายสี รูปทรงของดอกสวยงาม สีสดใสทนทานหลายวัน ให้ดอกในระยะเวลาสั้น ประมาณ 5๕-๖๕ วันหลังปลูก

### การเตรียมการก่อนปลูก

1. การเตรียมดิน (ปลูกประดับแปลง) ก่อนปลูกดาวเรืองควรมีการปรับสภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินก่อน โดยเพิ่มอินทรีวิตปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักที่ย่อยสลายแล้ว

2. ชนิดพันธุ์ ที่แนะนำให้ปลูก

๒.๑. ดาวเรืองฝรั่งเศส ดอกขนาดเล็ก ก้านสั้น ดอกดก ต้นเป็นพุ่มเตี้ย นิยมปลูกเป็นไม้กระถาง เมล็ดพันธุ์มีราคาถูกกว่าดาวเรืองอเมริกัน



๒.๒. ดาวเรืองอเมริกัน ดอกมีขนาดใหญ่ประมาณ ๓-๕ นิ้ว มีทั้งพันธุ์ต้นเตี้ย-สูง นิยมปลูกเป็นไม้ตัดดอก และกระถาง



๓. การเพาะเมล็ด

๓.๑. นำเมล็ดพันธุ์มาเพาะในตะกร้าเพาะ บุดองโฟม หรือถาดเพาะ ขนาด 200 หลุม วัสดุเพาะใช้ ขยมะพร้าว ทุราเย และขี้เถ้าแกลบ ในอัตราส่วน 1:1:1 โดยใช้เมล็ดพันธุ์ 1 เมล็ด/หลุม นำวางใต้ตาข่ายพรางแสง 70-80% รดน้ำ วันละ 2 ครั้ง เช้า-บ่าย เมื่อต้นกล้าแข็งแรง มีใบจริงคู่แรกเริ่มพัฒนาแล้ว จึงให้รับแสงแดดเต็มที่



การปลูก

เมื่อต้นกล้ามีใบจริง 4-6 ใบ อายุนับจากวันเพาะเมล็ดประมาณ ๑๕-๒๐ วัน สามารถย้ายต้นกล้าไปปลูกได้ ให้ย้ายในช่วงเวลาเย็น โดยให้มีวัสดุเพาะชำติดต้นกล้าไปด้วย

๑. ปลูกประดับแปลง(หรือตัดดอก) โดยปลูกในหลุมลึก 4-5 เซนติเมตร หลุมละ 1 ต้น ระหว่างต้น ระหว่างแถวใช้ระยะปลูก 30-40 X 30-40 เซนติเมตร ร่องกันหลุมด้วยปุ๋ยสูตร 15-15-15 ประมาณ ๑ ช้อนชา



๒. ปลูกเป็นไม้กระถาง นำต้นกล้า ที่แข็งแรง จำนวน ๑ ต้น ใส่ในถุงดำหรือกระถาง ขนาด ๔X๖ นิ้ว บรรจุวัสดุปลูก ใช้ดิน ๑ ส่วน แกลบ ๒ ส่วน และปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก (ย่อยสลายแล้ว) ๒ ส่วน



### การดูแลรักษา

#### การให้น้ำ

ช่วงย้ายปลูกประมาณ 7 วัน ให้น้ำวันละ 2 ครั้ง เช้า-เย็น จนต้นดาวเรืองฟื้นตัวหลังจากนั้น ให้น้ำประมาณวันละครั้ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางภูมิอากาศ

#### การใส่ปุ๋ย

1. หลังจากย้ายปลูกได้ 5-7 วัน ให้ปุ๋ยสูตร 46-0-0 หรือ 15-0-0 อัตราส่วน 1 ช้อนโต๊ะ/น้ำ 20 ลิตร รดบนดินบริเวณโคนต้น โดยใส่ติดต่อกัน 2 ครั้ง โดยครั้งที่ 2 ห่างจากครั้งแรก 7-10 วัน
2. ได้ระยะกลบโคน เมื่อดาวเรืองมีอายุ 20-25 วัน ให้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตราส่วน ๑ ช้อนชา/ต้นและเมื่อดาวเรืองอายุ 35 และ 45 วัน ให้ปุ๋ยสูตร 12-24-12 รดตรงทรงพุ่ม พร้อมพรวนดิน กลบโคนต้น และกำจัดวัชพืช

#### การตัดยอด

หลังจากย้ายปลูก 7-10 วัน หรือระยะต้นดาวเรืองมีใบจริง ประมาณ 4 คู่ และส่วนยอดที่ประกอบด้วย ใบเล็ก ๆ อีก 1-2 คู่ ให้ปลิดยอดใหญ่ตรงกลางทิ้งเพื่อให้แตกกิ่งข้าง ประมาณ 8-10 กิ่ง ทำให้ดาวเรืองแตกพุ่ม เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิต และทำให้ดอกมีขนาดใหญ่

### การป้องกันกำจัดศัตรูดาวเรือง

#### 1. แมลง

1.1. เพลี้ยไฟ จะระบาดมากในช่วงแล้ง(ฤดูร้อน) การป้องกันกำจัดใช้สารชีวภาพ ราขาว "บิวเวอร์เรีย" (สารชีวภาพสามารถหาซื้อได้ตามร้านค้าวัสดุทางการเกษตรทั่วไป)

1.2. หนอนผีเสื้อ จะเข้าทำลายในขณะที่ดอกเริ่มบาน การป้องกันกำจัดใช้สารชีวภาพบีที (บาซิลลัสทีริงจินซิส)

2. โรคที่พบทั่วไปแต่ไม่โรคเหี่ยวที่เกิดจากเชื้อรา มักจะเกิดกับดาวเรืองที่โตเต็มที่ดอกกำลังจะบาน การป้องกันกำจัดโดยถอนต้นที่เป็นโรคเผาทำลาย และใช้สารชีวภาพ เชื้อราไตรโคเดอร์มา

### การวางแผนปลูกดาวเรือง ให้ออกดอกตั้งแต่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

อายุการออกดอก ดอกดาวเรืองเริ่มออกดอก อยู่ระหว่าง 55-๖5 วัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพันธุ์ และการดูแลรักษา

๑. กรณีปลูกโดยใช้เมล็ด ควรปลูกระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๐
๒. กรณีปลูกโดยใช้ต้นกล้า ควรปลูกระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐
3. กรณีปลูกโดยใช้ดาวเรืองสูง สามารถนำมาวางประดับได้ทันที

### ข้อควรระวังการปลูกดาวเรืองช่วงฤดูฝน

ให้ดูแลอย่าปล่อยให้หน้าท่วมขัง เพราะจะทำให้เกิดโรครากเน่าได้ง่าย

### แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

กลุ่มส่งเสริมไม้ดอกและไม่ประดับ สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร โทร.๐๒-๕๗๙-๑๕๐๑

## แหล่งจำหน่าย “ดาวเรือง”

### ๑. เมล็ดพันธุ์

ได้แก่บริษัทผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ไม้ดอก เช่น

- บริษัท ทีเอสเอ จำกัด โทร.๐๒-๕๗๙-๗๗๖๑ ต่อ ๑๗,๑๙
- บริษัท AFM Flower Seed โทร.๐๕๓-๓๕๓๘๑๐-๕ และ ๐๙๓-๑๓๔-๘๘๕๕
- บริษัท อีสท์ เวสต์ ซีด จำกัด (ศรีแดง) โทร.๐๒-๕๗๗-๑๒๒๕ ๐๙๒-๒๖๙-๓๖๕๘ ๐๘๔-๑๖๙-๓๖๕๘
- บริษัท ทองเฉลิมโกสดี จำกัด โทร.๐๓๔-๕๖๐๗๖๙ ๐๓๔-๘๗๕๗๕๙-๖๐
- บริษัท AGA AGRO โทร.๐๕๓-๑๔๒๕๖๕
- บริษัท ที เอ็น เอส ซีดี จำกัด 233 หมู่ ๔ ต.บ้านหลวง อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่
- โทร./แฟกซ์ ๐๕๓-๓๔๑-๒๘๔
- ทรงเกียรติ (เมล็ดพันธุ์ดาวเรือง) ต.บ้านสระ อ.สามชุก จ.สุพรรณบุรี โทร.๐๕๑-๗๑๒-๐๙๖๒
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด ริเวอร์ ซีด ๓๖๖ ม.๖ ต.ช่วงเป้า อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ โทร.๐๘๑-๙๙๙-๗๒๐๘
- ไร่ดาวเรืองนอร์ จำกัด เมล็ดพันธุ์ดาวเรือง ต้นกล้า ต้นพร้อมดอก ๓๔/๒ หมู่ ๑๕ ต.คลองสอง
- อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี โทร.๐๙๗-๐๑๘-๖๔๕๗

### ๒. ต้นกล้าดาวเรือง

- บริษัท ทีเอสเอ จำกัด โทร.๐๒-๕๗๙-๗๗๖๑ ต่อ ๑๗,๑๙
- บริษัท AGA AGRO โทร.๐๕๓-๑๔๒๕๖๕
- วิทยาลัยชุมชนไม้ดอกไม้ประดับบ้านหนองบง (กลุ่มปราชญ์เกษม) อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย
- โทร.๐๙๕-๕๙๖-๖๔๑๑ Q80-007-3115
- สวนเพชรดาวเรือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น (มีแผงไม้ดอกตลาดปากคลองตลาด กรุงเทพฯ)
- โทร. 062-891-7609
- น้ำอ้วน (ต้นกล้าดาวเรือง) ๒๒๑/๓ ม.๓ ต.สระแก้ว อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี โทร.๐๘๔-๕๗๙-๙๖๕๙
- ผู้ใหญ่วิชัย สังข์พรหมทิพย์ (ไก่) ผลิตกล้าดาวเรืองจำหน่ายทั่วประเทศ (๓ คูโบ) โทร.๐๘๑-๓๕๕-๔๓๒๐
- ม.๑๕ ต.หัวขวาง อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม
- ไร่ดาวเรืองนอร์ จำกัด เมล็ดพันธุ์ดาวเรือง ต้นกล้า ต้นพร้อมดอก ๓๔/๒ หมู่ ๑๕ ต.คลองสอง
- อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี โทร.๐๙๗-๐๑๘-๖๔๕๗

### ๓. ต้นดาวเรืองในถุงหรือกระถาง (มีดอกพร้อมใช้ประดับ)

- วิทยาลัยชุมชนไม้ดอกไม้ประดับบ้านหนองบง (กลุ่มปราชญ์เกษม) อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย
- โทร.๐๙๕-๕๙๖-๖๔๑๑ ๐๘๐-๐๐๗-๓๑๑๕
- หมู่บ้านไม้ดอกไม้ประดับ คลอง ๑๕ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก
- ตลาดไม้ดอกไม้ประดับ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
- ตลาดไม้ดอกไม้ประดับ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
- ตลาดนัดต้นไม้อสวนจตุจักร กรุงเทพฯ
- ร้านค้าจำหน่ายไม้ดอกไม้ประดับทั่วไป
- สวนเพชรดาวเรือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น (มีแผงไม้ดอกตลาดปากคลองตลาด กรุงเทพฯ)
- โทร. 062-891-7609
- ผู้ใหญ่วิชัย สังข์พรหมทิพย์ (ไก่) ผลิตกล้าดาวเรืองจำหน่ายทั่วประเทศ (๓ คูโบ) โทร.๐๘๑-๓๕๕-๔๓๒๐

**ผู้เรียบเรียง :** นายธีระวัฒน์ วงศ์วิจิตร นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มส่งเสริมไม้ดอกและไม้ประดับ  
กรมส่งเสริมการเกษตร

**แหล่งที่มาของข้อมูล :**

- นางสมจิต ติตุระ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย กรมส่งเสริมการเกษตร
- นายตมเตช ไซยแสงกล้า วิชาโทกลุ่มชนไม้ดอกไม้ประดับบ้านหนองบง (กลุ่มปราชญ์กษัตริย์) อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย